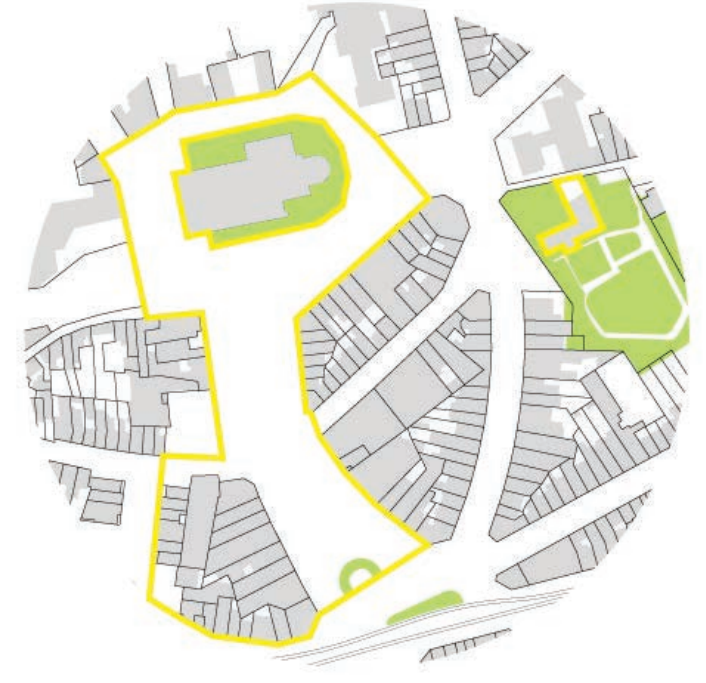

VERSTERKING VAN DE CULTURELE EN TOERISTISCHE AANTREKKELIJKHEID

13. CULTUREEL EN TOERISTISCH PARCOURS // 14. ANIMATIE VAN DE OPENBARE
RUIMTE // 15. VERLICHTINGSPLAN

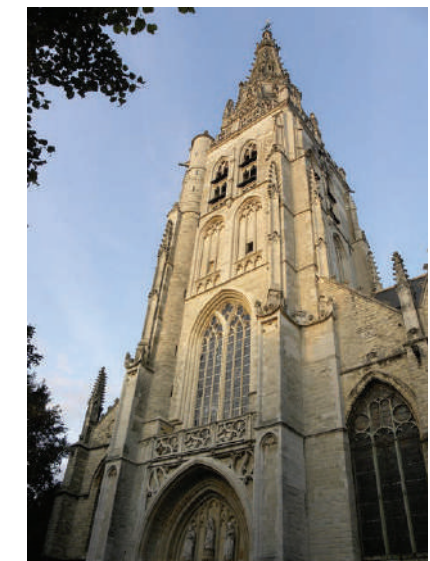
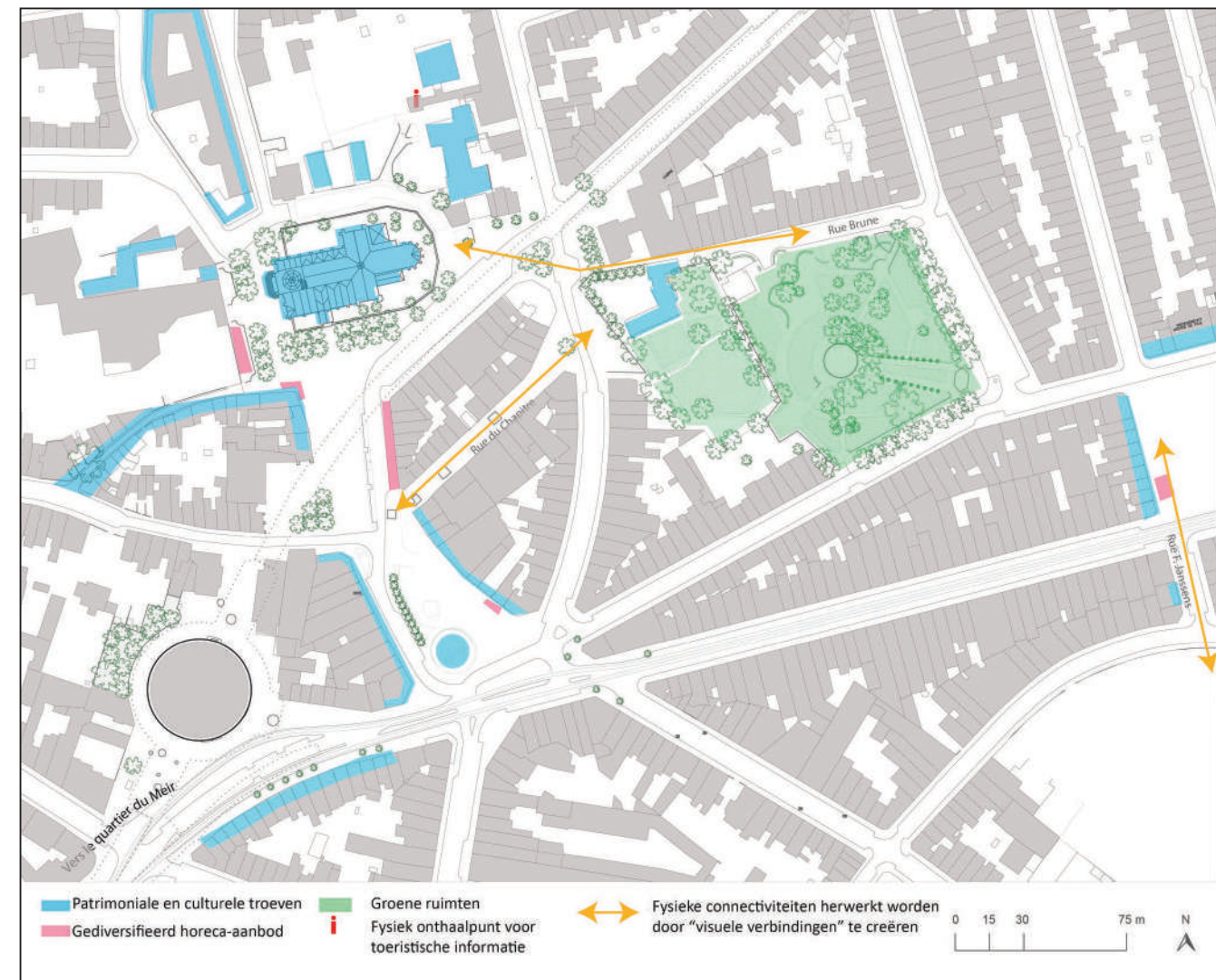
HET BELANGRIJKE ERFGOED OPWAARDEREN

Het centrum van Anderlecht is gebaat bij een opwaardering en communicatie over de vele patrimoniale en culturele troeven.

INFORMEREN

- Een **fysiek onthaalpunt voor culturele en toeristische informatie creëren, aan te vullen met bijvoorbeeld 3 of 4 digitale zuilen**. Een inplanting in het metrostation Sint-Guido, in het Erasmushuis en in de culturele centra zou ideaal zijn. Er zijn twee mogelijkheden voor een fysiek onthaalpunt:
 - In eerste instantie in de cel van de gemeente in het Sint-Guidocorso (cf. fiche 3);
 - In het kader van een ambitieuzer project: in het nieuwe gemeentegebouw dat het huizenblok Jacques Simonet afsluit (cf. fiche 6).
- Een aanvullende **toeristische bewegwijzering** plaatsen boven op die van het gewest, die enkel de meest emblematische plaatsen aangeeft. **Op de plaatsen toegankelijke informatie maakt een onmiddellijke lezing ervan mogelijk**. De voorkeur geven aan meertalige discrete borden die toegankelijk zijn voor personen met een handicap en QRcodes enkel als aanvulling gebruiken, zodat personen die geen scanner hebben niet uitgesloten worden.
- De promotie van het centrum van Anderlecht verloopt ook via een **bekrachtiging van de samenwerking met visit.brussels** en de **toeristische gidsen**.

De troeven in 2017

Collegiale Sint-Pieter-en-Sint-Guidokerk

Porseleinstraat

Bord met toeristische informatie, Parijs.

Toeristische zuil in Vilvoorde (België). De plaatsen van belang gaan er vergezeld van een beschrijvende fiche.

Huis Vandenpeereboom en de binnenplaats

Erasmushuis en zijn tuinen

Begijnhof

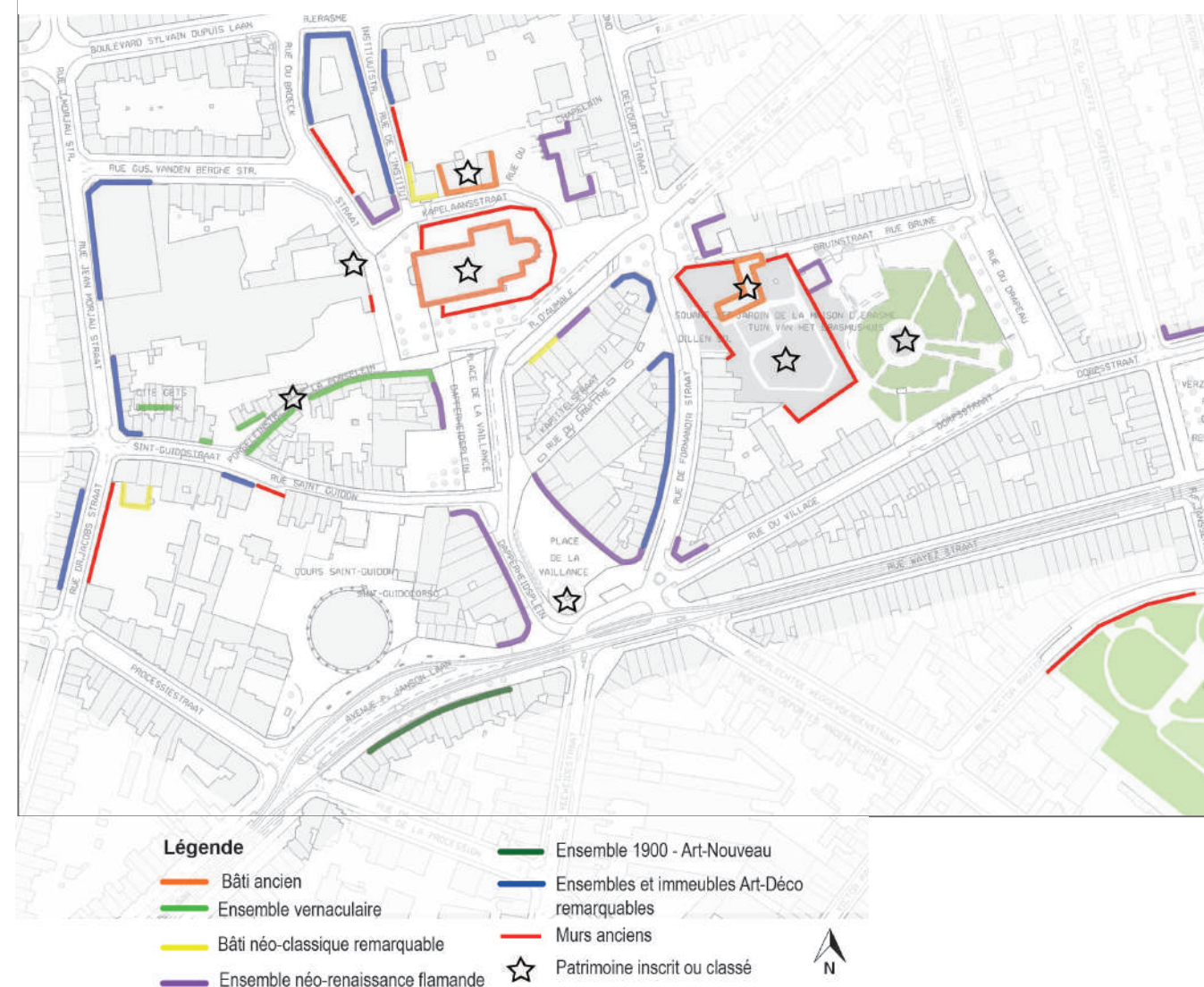
VERBINDEN

- Een **plan van inplanting van wegwijzers** voor de plaatsen van toeristisch en cultureel belang uitwerken (musea, academies, culturele centra, enz.). Opgelet: om de ruimte niet te overrompelen, ze koppelen aan het bestaande of toekomstige meubilair en ze plaatsen naargelang van de taal van het gewest.
- In de nieuwe grondbedekkingen van het hypercentrum bakens (verschillende materialen, kleuren, enz.) opnemen die zorgen voor continuïteit voor de voetgangers tussen de verschillende plaatsen van belang. Deze ingebouwde bakens kunnen opgesplitst worden volgens de thema's van toeristische wandelingen: "Het Park System", "De Art Deco", enz.
- Er kunnen meerdere fysieke connectiviteiten herwerkt worden door "visuele verbindingen" te creëren:
 - **Bruinstraat**, tussen de d'Aumalestraat en het Centrale park: De verwijdering van de parkeerplaatsen en de kadering van het tracé in de toekomstige bedekkingen (cf. Fiche 2 - "Omgeving van de Collegiale") kunnen aangevuld worden met een gekleurde of aangeplante visuele verbinding. (zie hiernaast)
 - **Kapittelstraat**, tussen het Dapperheidsplein en het Erasmushuis: De heropbouw van het culturele centrum De Rinck heeft geleid tot de verwijdering van meerdere bloembakken. Dit zou kwalitatief opnieuw overwogen moeten worden om deze twee belangrijke ruimtes van het centrum te verbinden.
 - **François Janssensstraat**, tussen het Verzetsplein en het Biestebroekpark (Rauterpark): 2 parkeerplaatsen verwijderen en ze vervangen door kleine bomen. Er hierbij voor zorgen dat de 6 muurschilderingen (sgraffiti) uit 1904 van nr. 5 niet geblokkeerd worden.

BEHEER VAN HET ERFGOED

- Beheer van de samenhang van de architecturale gehelen, meer bepaald:
 - De Porseleinstreet (Cf. Fiche 6 voor de aanbevelingen);
 - Het art-decogeheel Formanoirstraat: om dit erfgoed op te waarderen moet de zeer overheersende commerciële uitdrukking van de straat geregeld en beperkt worden (Cf. Fiche 11 voor de aanbevelingen);
 - Het art-decogeheel van de schilder Victor Servranckx Morjastraat, 1 tot 9 (zie de fiche 6 huizenblok van de Academie voor de aanbevelingen) en op de hoek van de Formanoirstraat en de d'Aumalestraat (zie de fiche 2 Omgeving van de Collegiale en 14 Animatie van de openbare ruimte).

Architecturale gehelen van het centrum

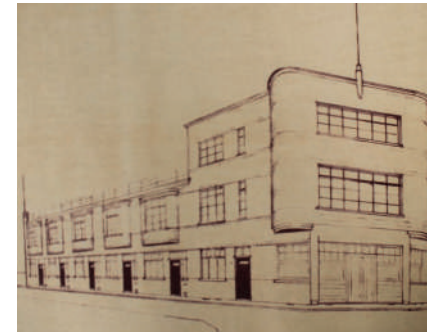
Een uitnodiging om de geschiedenis van Anderlecht te ontdekken. Scenografisch bezoek in de Abdij van Villers-la-Ville,

Klein erfgoed 26 Paul Jansonlaan

Voormalig Sint-Annaziekenhuis, 1956
Instituutstraat

Geheel van Servranckx in de Morjastraat

Freedom trail, Boston.

Gekleurde of aangeplante visuele verbinding: paraplu's in een autovrije straat, Namen, groen steegje in Ath

1 DAG IN ANDERLECHT!

PROMOTIE VAN EEN GOED GEVULD TOERISTISCH PARCOURS

Het volgende plan biedt een goed gevuld toeristisch parcours van het stadscentrum met een overzicht van alle troeven, en maakt het mogelijk om “Een dag in het centrum van Anderlecht!” te promoten. : tussen musea, caféterrassen en Belgische gastronomie en stadswandelingen om de architectuur te bewonderen, afgewisseld met groene ruimtes en kunstwerken in de openbare ruimte.

Het parcours 2025 omvat, naast de huidige troeven, meer bepaald:

- De tuin van de Collegiale (1);
- De cultuurtuin binnen in het huizenblok van de Espace Maurice Carême (2);
- Het centrale park met drankgelegenheid en groentheater (3);
- Een gediversifieerd horeca-aanbod op het Dapperheidsplein (4);
- De gemeentelijke galerij en het toeristische informatiepunt (5);
- Vergezicht van op de toren van de Collegiale.

Centraal park, groentheater

Gebouw Servranckx, 1925. Kapittelstraat, 3.

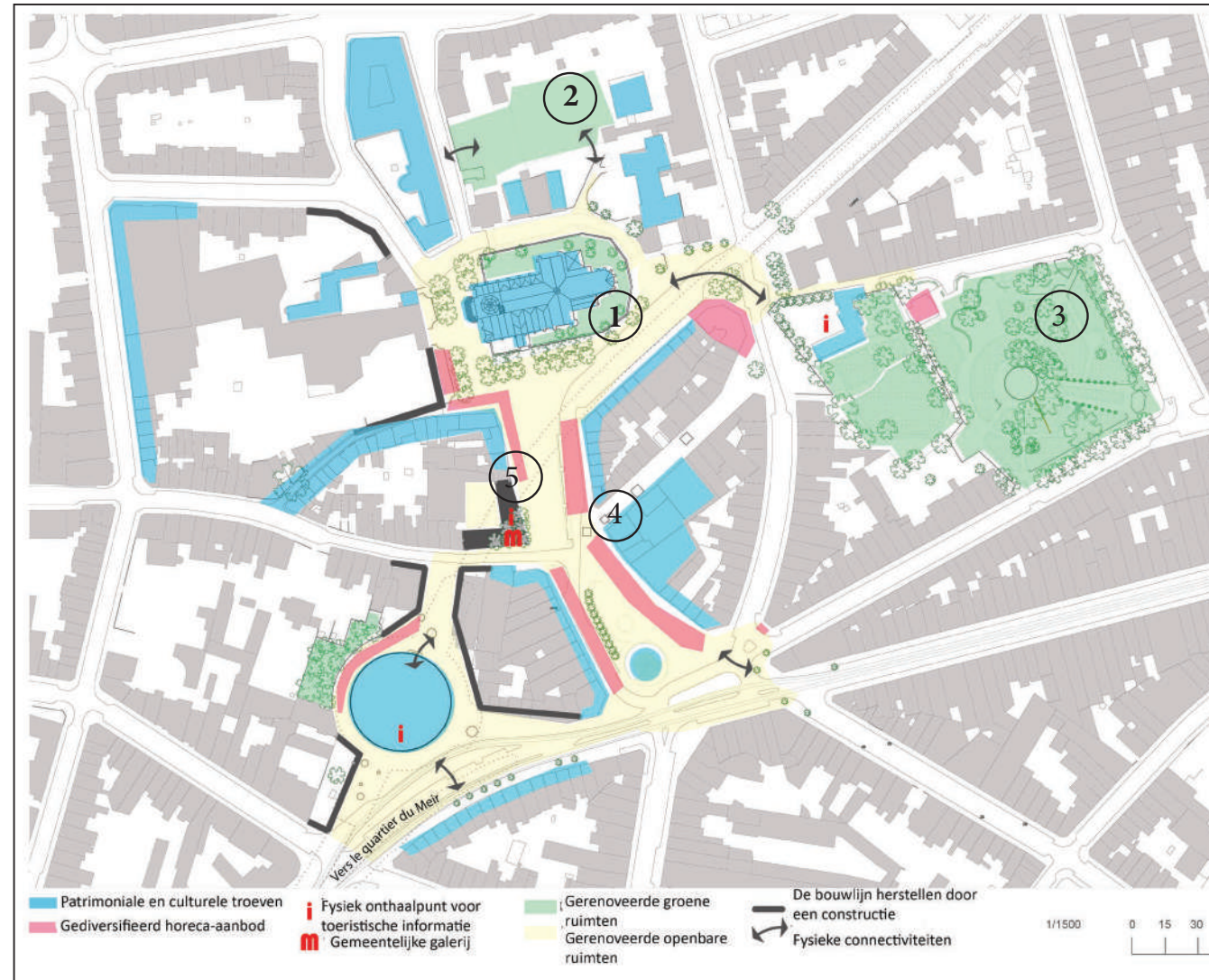

Werk van Wij leven, metrostation Sint-Guido

Crypte van de collegiale Sint-Pieter-en-Sint-Guidokerk

Voorstel

Vergezicht van op de torenspits van de Collegiale

BEANTWOORDEN AAN DE BEHOEFTE VAN DE BEWONERS

Er zijn diverse functies geïdentificeerd om de openbare ruimte en de nieuwe inrichtingen van het centrum te animeren. Er is een grote vraag van de bewoners om recreatieve en vrijetijdsactiviteiten (waterspelen, skatepark, ontspanningsplaatsen, sportvoorzieningen, ludieke verlichting van de openbare ruimtes, ...) en om groenvoorziening in de wijk (stadslandbouw, aanplanting van bomen, groendaken, enz.). De bouw van woningen en gemeenschapslokalen bleek ook uit de participatie.

SPELEN IN DE OPENBARE RUIMTES

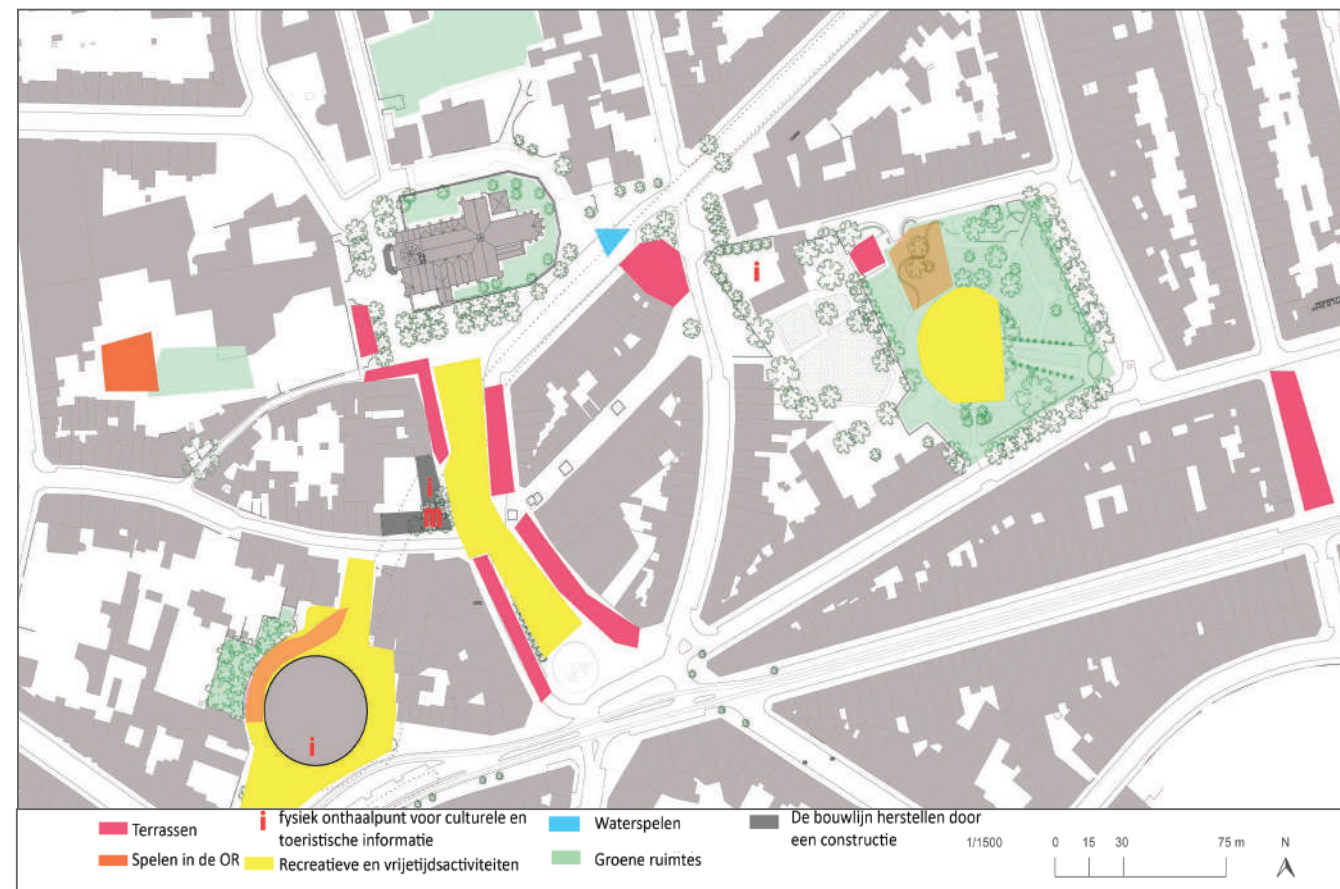
Er bevinden zich meerdere speeltuinen voor kinderen in de omgeving van de zone, meer bepaald die van het Biestebroekpark (Rauterpark) en van het Astridpark. Ze worden evenwel weinig gebruikt door de bewoners (gevoel om zich te moeten verplaatsen naar een “andere wijk”). In het centrum is er een zeer kleine speeltuin in de d'Aumalestraat (op de hoek met de Plichtstraat) en een in het centrale park, die niet voldoet aan de vraag van de gezinnen (Cf. Fiche 7 Centraal park).

- De spelen van het Centrale park renoveren en verbeteren: De speeltuin is een aanvulling op de beoogde uitrustingen (groentheater, drankgelegenheden) en draagt bij tot de animatie en de sociale controle van het park (Cf. Fiche 7 Centraal park).
- Het spel integreren in de openbare ruimte: Er wordt polyvalent stadsmeubilair aanbevolen voor de renovatie van de openbare ruimtes (ludieke elementen die rusten, spelen, eten, enz. mogelijk maken).

BEHEER VAN HET CENTRALE PARK

- Er wordt voorgesteld om het **beheer van het park te delegeren aan Brussel Leefmilieu**, om te kunnen beschikken over meer middelen voor het onderhoud, de bewaking, de animatie.
- **Verlichting:** Er is geen verlichting geplaatst, om de dag- en nachtcycli van de flora te respecteren. Aangezien het park 's nachts open is, genereert deze afwezigheid van licht een gevoel van onveiligheid. Over een oplossing om minimale verlichting te plaatsen of het park te sluiten/af te bakenen, moet nagedacht worden.
- Animatie door een culturele speler (samenwerking met de culturele centra van de wijk om een programma op te stellen).

Animatie van de heringerichte openbare ruimtes

DIVERSE HORECA

De participatiewerkshops hebben een tekort aan diversiteit in het horeca-aanbod aangetoond, meer bepaald voor de gezinnen. Er zijn twee sites geïdentificeerd om de openbare ruimte te animeren en het culturele en toeristische aanbod van het centrum aan te vullen met horeca:

- Valoriseren van de **benedenverdieping tegenover het Erasmushuis** (art-deco-/modernistisch gebouw), op de hoek van de Formanoirstraat en de d'Aumalestraat (Cf. Fiche 2 Omgeving van de Collegiale). Het betreft in feite twee eenheden, een café en een lege cel. Er wordt voorgesteld om beide benedenverdiepingen te verenigen in een ambitieuzer horeca-/terrasproject.
- Creatie van een **“filosofische uitspanning” in het Centrale park** (Cf. Fiche 7 Centraal park). Dit voorstel kadert in de wens om het park te animeren met culturele activiteiten (groentheater, ...). De uitbater van het café kan culturele evenementen op zich nemen die georganiseerd worden in samenwerking met bijvoorbeeld het Erasmushuis en de culturele centra.

Place Bastion, Genève

Universiteit van Nagano, de blokken van de inrichting dienen als zitjes, picknicktafels, speelmodules naargelang van het gebruik en het moment van de dag.

STADSLANDBOUW

Een andere vraag van de bewoners en gebruikers van het hypercentrum is de mogelijkheid om terreinen te bebouwen of tenminste te kunnen samenkomen voor een openluchtactiviteit. De huizenblokken van het centrum zijn dichtbebouwd (meer bepaald die aan het Dapperheidsplein en in de Wayezstraat); de behoefte aan groene ruimtes is er dus groter.

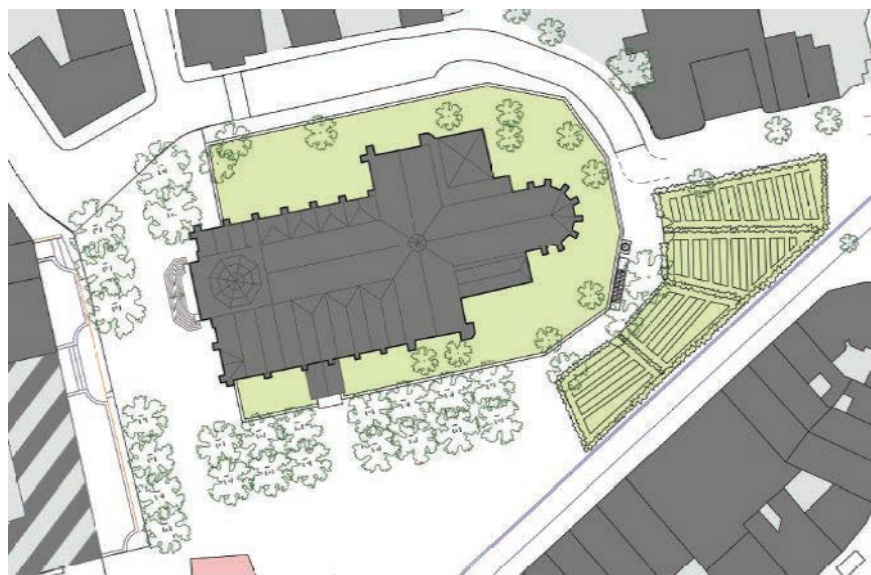
PLAATSEN

Mogelijke en variabele plaatsen om in overweging te nemen:

- d'Aumalestraat (cf. fiche 2 "Herinrichting van de omgeving van de Collegiale");
- Tuin van de Collegiale (cf. fiche 8);
- Tuin van de voormalige pastorie (cf. fiche 9).

Het is belangrijk om beslissingen te nemen volgens variabelen zoals zonneschijn, gemakkelijke toegang, een al dan niet afgesloten site, enz. Of volgens de gewenste functie voor de moestuin: animatie van een plaats, project voor samenhang/sociale opname, project van stadslandbouw, enz.

Rekening houdend met deze aandachtspunten **wordt voorgesteld om een moestuin aan te leggen in de tuin van de voormalige pastorie**, die verbonden wordt met de tuin van de Espace Maurice Carême en waar vroeger al een moestuin was.

Schets van de moestuinen, ingericht in de as van de d'Aumalestraat.

AANDACHTSPUNTEN INZAKE DE PLANTENSOORTEN

- **Groen blijvende en gewone soorten** worden aanbevolen om hun levensduur te optimaliseren en de risico's van diefstal te beperken.
- **Thematische aanplantingen** (oude/vergeten groenten, geneeskrachtige planten, eetbare bloemen, enz..) kunnen beoogd worden om een bijkomend cultureel of educatief belang aan de moestuin te verlenen.

Tuin abdij Daoulas, Finistère, Frankrijk

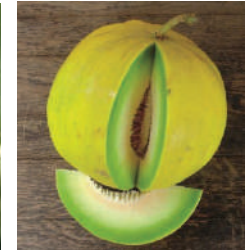
Voorbeelden van oude groenten

Daslook

Egyptische ui

Meloen Golden Perfection

Pastinaak

Stengelsla

Pompoen Galeux d'Eysines

HET CENTRUM TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN DOEN LEVEN

De werkzaamheden aan het Dapperheidsplein maken het **voor de gemeente Anderlecht mogelijk om een voorbeeldfunctie te vervullen** inzake werkbeheer. Het is tevens de gelegenheid bij uitstek om originele en ludieke inrichtingen, animatieconcepten, activiteiten, enz., uit te proberen.

EEN “POP-UPDORP” IN HET SINT-GUIDOCORSO

Het voorstel beoogt de handhaving van de animatie van het hypercentrum **tijdens de werkzaamheden aan het Dapperheidsplein** door een **tijdelijke ingebruikneming van het Sint-Guidocorso**. De wekelijkse markt en de kerstmarkt zouden er overigens kunnen plaatsnemen.

Doelstellingen van de tijdelijke inrichtingen:

- De gebruikelijke activiteiten van het Dapperheidsplein opvangen tijdens de werkzaamheden;
- Een ruimte voor vrije tijd, ontspanning, ontmoeting aanbieden;
- De bewoners informeren over de voortgang van de werf / meningen, vragen, bezorgdheden van de burgers verzamelen;
- Concepten van stedelijke vormgeving testen die overgenomen kunnen worden in permanente inrichtingen van het Sint-Guidocorso of elders in het centrum.

Het 1 km lange “Grande Terrasse Rouge” in Montréal (Canada) is ontworpen om de animatie van de winkelstraat te behouden tijdens de langdurige wegwerkzaamheden. Het initiatief was zo succesvol dat de handelaars gevraagd hebben om de ervaring de volgende jaren te herhalen, ook na beëindiging van de werkzaamheden.

WERFINFO

Een plaats van uitwisseling tussen de gemeente en de bewoners voorzien om informatie over de werf te delen en vragen te beantwoorden. Het kan de vorm aannemen van een tijdelijk paviljoen of ingericht worden in de winkelcel in het Sint-Guidocorso nr. 10, die eigendom is van de gemeente.

LUDIEKE INRICHTING EN MEUBILAIR

Er kan een oproep naar architectenbureaus/kunstenaarscollectieven uitgaan om tijdelijke inrichtingen te verwezenlijken (grondbedekkingen, stadsmeubilair, enz.), in samenwerking met de bewoners van de wijk. Zie de verwezenlijkingen van het collectief Baya in Brussel en hun “collectieve werven” tijdens het festival “Bellastock”.

Pop-upinstallatie tijdens de “Walking Madou”, testfase van een autovrije zone in Sint-Joost.

Toeristisch informatiepunt van de Stad Brussel, Kunstberg, zomer 2017.

Zomerse openbare ruimte, grondbedekking in hout, Ath (zomer 2017)

Jardins Gamelin (Montréal, Canada). Pop-upinrichting die dienstdoet als ruimte voor ontmoeting en culturele animatie in de zomer.

DE AANTREKKELIJKHEID VAN HET CENTRUM BEKRACHTIGEN DOOR VERLICHTING

De nachtelijke verlichting van het centrum is een belangrijk onderdeel van de **strategie voor bekrachtiging van de toeristische aantrekkelijkheid** van het centrum.

In 2006 is reeds de aanzet gegeven tot een kwaliteitsproject op basis van een globale visie; het kan bijgevolg vrij snel uitgevoerd worden. Budgets kunnen gemakkelijker gevonden worden wanneer een schets voorgesteld kan worden aan de gewestelijke en federale overheden (Beliris). De studies zijn al door de gemeente gefinancierd, die op die manier haar inspanningen en haar investeringen valoriseert. Er zijn evenwel aanpassingen nodig om het voorontwerp Dapperheidsplein af te stemmen op de nieuwe context.

DOELSTELLING EN AANBEVELINGEN

- Het nachtelijke stadslandschap van de wijk opwaarderen door een kwaliteitsvolle verlichting;
- Het voorontwerp van het verlichtingsplan ontworpen in 2006 kapitaliseren;
- De verlichting van de omgeving van de Collegiale, van het Sint-Guidocorso en van het Dapperheidsplein programmeren, **tegelijkertijd met de renovatie van de openbare ruimtes om het globale effect te vergroten;**
- In samenwerking met **Visit Brussels** de verlichting van culturele evenementen in Anderlecht organiseren, bijvoorbeeld de jaarmarkt, de Sint-Guidoprocessies, ...

Dapperheidsplein, Schets van het voorontwerp. © Jean-Pierre Majot.

Erasmushuis, Verlichtingsproject © Jean-Pierre Majot.

Omgeving van de Collegiale, Schets van het voorontwerp. © Jean-Pierre Majot.

UITVOERING VAN HET VERLICHTINGSPLAN: HUIDIGE SITUATIE

Uitgevoerd:

- Verlichtingspalen voor het station Sint-Guido
- Sint-Guidocorso
- Verzetsplein
- Verlichting van het Vrederecht (gedeeltelijk)
- Porseleinstraat
- Kapittelstraat
- De Formanoirstraat
- Wayezstraat (sterkere verlichting)
- Jansonstraat (lantaarns Laprade)

Onderzoek uitgevoerd maar zonder uitvoering:

- Kapelaanstraat en omgeving van de Collegiale
- Het Erasmushuis:
 - De verlichting van het Erasmushuis is bestudeerd in 2010, maar de stedenbouwkundige vergunning is niet ingediend, in afwachting van een financiering;
 - Gebruik maken van de restauratie van de muur van het Erasmushuis om de technische elementen te integreren die noodzakelijk zijn voor de verlichting (kabels, enz.).
- Dapperheidsplein (idee van verlichting van de neo-renaissancegevels in het lage deel).
- Verlichting van het station Sint-Guido (studie MIVB): moderne verlichting, voorstel van een spot.
- Alternatief voor de verlichting rond de Collegiale: reconstructie van de oude lantaarns (zeer duur voorstel).

Geen studie uitgevoerd maar verlichting noodzakelijk:

- De Collegiale: de huidige verlichting (gecentreerd op de torenspits) is verouderd en gedeeltelijk stuk; er moet gezocht worden naar een meer architecturale verlichting. We vermelden het bestaan van een project van renovatie van de binnenverlichting, momenteel zeer ondankbaar (AP Origin, in het kader van de restauratie van de kerk).
- Westkant van het Sint-Guidocorso.

